

Výroční zpráva za rok

2011

Shrnutí

EVROPSKÝ INSPEKTOR
OCHRANÝ ÚDAJŮ

Výroční zpráva za rok

2011

Shrnutí

Europe Direct je služba, která vám pomůže odpovědět na otázky týkající se Evropské unie.

Bezplatná telefonní linka (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*). Někteří operátoři mobilních sítí neumožňují přístup k číslům 00 800 nebo mohou tyto hovory účtovat.

Mnoho doplňujících informací o Evropské unii je k dispozici na internetu. Můžete se s nimi seznámit na portálu Europa (<http://europa.eu>).

Katalogové údaje jsou uvedeny na konci této publikace.

Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie, 2012

ISBN 978-92-95076-37-2

doi:10.2804/38427

© Evropská unie, 2012

Reprodukce povolena pod podmínkou uvedení zdroje.

ÚVOD

Tento dokument je shrnutím výroční zprávy evropského inspektora ochrany údajů za rok 2011. Výroční zpráva se týká roku 2011, který byl sedmým celým rokem fungování evropského inspektora ochrany údajů jakožto nového nezávislého orgánu dozoru, jehož úkolem bylo zajistit, aby orgány a instituce Evropské unie dodržovaly základní práva a svobody fyzických osob, zejména jejich soukromí v souvislosti se zpracováním osobních údajů. Pojednává i o třetím roce společného pětiletého mandátu inspektora Petera Hustinx a jeho zástupce Giovanniho Buttarelliho.

Hlavními úkoly evropského inspektora ochrany údajů stanovenými v nařízení (ES) č. 45/2001¹ (dále jen nařízení) jsou:

- sledovat a zajišťovat dodržování ustanovení uvedeného nařízení při zpracovávání osobních údajů orgány a institucemi EU (**dozor**),
- poskytovat poradenství orgánům a institucím EU ohledně všech záležitostí týkajících se zpracovávání osobních údajů. Toto poradenství zahrnuje konzultace o návrzích právních předpisů a sledování nového vývoje, který má dopad na ochranu osobních údajů (**konzultace**),
- spolupracovat s vnitrostátními orgány dozoru a s orgány dozoru v rámci bývalého „třetího pilíře“ EU za účelem zlepšení důslednosti v oblasti ochrany osobních údajů (**spolupráce**).

V průběhu roku 2011 evropský inspektor ochrany údajů stanovil nová měřítka v různých oblastech působnosti. Při dozoru nad orgány a institucemi EU v rámci zpracování osobních údajů evropský inspektor ochrany údajů jednal s více inspektory ochrany údajů ve více orgánech a institucích než kdykoli předtím. Kromě toho byl evropský inspektor ochrany údajů svědkem vlivu své nové politiky pro vynucování předpisů: většina orgánů a institucí EU dosahuje významného pokroku při dodržování nařízení o ochraně údajů, i když některé by měly své úsilí zvýšit.

Při konzultacích o nových legislativních opatřeních evropský inspektor ochrany údajů vydal rekordní počet stanovisek k celé řadě témat. Nejvýznamnějším je přezkum právního rámce EU pro ochranu údajů, který má v programu evropského inspektora ochrany údajů stále velkou prioritu. Na ochranu údajů mělo však vliv i provádění Stockholmského programu týkajícího se prostoru svobody, bezpečnosti a práva a digitální agendy, jakožto základního kamene strategie Evropa 2020. Totéž lze říci i o otázkách týkajících se vnitřního trhu, veřejného zdraví a ochrany spotřebitele a o vynucování předpisů v přeshraničním kontextu.

Evropský inspektor ochrany údajů současně posílil spolupráci s jinými orgány dozoru a ještě více zlepšil účinnost a efektivnost své organizace.

¹ Nařízení (ES) č. 45/2001 ze dne 18. prosince 2000 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány a institucemi Společenství a o volném pohybu těchto údajů, Úř. věst. L 8, 12.1.2001, s. 1.

VÝSLEDKY V ROCE 2011

V roce 2010 byly stanoveny následující hlavní cíle. Většina z nich byla zcela či částečně zrealizována v roce 2011. V některých případech budou práce na jejich realizaci pokračovat v roce 2012.

- **Zvyšování informovanosti**

Evropský inspektor ochrany údajů investoval čas a zdroje do činností zvyšujících informovanost a určených pro orgány a instituce EU a inspektory ochrany údajů. Tyto činnosti probíhaly formou tematických pokynů především k postupům proti obtěžování a k hodnocení pracovníků a seminářů o ochraně údajů určených pro inspektory ochrany údajů nebo správce údajů.

- **Úloha předběžné kontroly**

V roce 2011 evropský inspektor ochrany údajů obdržel 164 oznámení o předběžné kontrole, což je druhý nejvyšší počet v historii. Tento nárůst byl způsoben především zahájením návštěv v agenturách a kontrol na místě a vydáváním tematických pokynů. K tomuto zvýšení přispěla i oznámení přijatá od nově vzniklých agentur. Evropský inspektor ochrany údajů bude nadále klást velký důraz na provádění doporučení uvedených ve stanoviscích k předběžným kontrolám.

- **Monitorování a podávání zpráv**

Evropský inspektor ochrany údajů zahájil svou třetí inventuru, při níž sledoval, jak jsou dodržována pravidla ochrany údajů (průzkum z roku 2011). Kromě této všeobecné činnosti bylo prováděno cílené sledování v případech, kdy na základě své dozorové činnosti měl evropský inspektor ochrany údajů důvod k obavám ohledně míry plnění předpisů v konkrétních orgánech či institucích. Některá z těchto sledování vycházela z korespondence, zatímco jiná měla formu jednodenní návštěvy v dotčeném subjektu s cílem řešit neplnění předpisů.

- **Kontroly**

Kontroly jsou základním nástrojem, který evropskému inspektorovi ochrany údajů umožňuje sledovat a zajišťovat uplatňování nařízení. V roce 2011 evropský inspektor ochrany údajů zahájil čtyři kontroly a pokračoval v návaz-

ném sledování doporučení formulovaných při předchozích kontrolách. Byl rovněž proveden bezpečnostní audit Vízevého informačního systému (VIS).

- **Rozsah konzultací**

Evropský inspektor ochrany údajů opět zvýšil svůj výstup, vydal 24 stanovisek a 12 souborů formálních připomínek, tj. rekordní počet dokumentů. V mnoha případech Komise konzultovala evropského inspektora ochrany údajů již před přijetím svých návrhů, což vedlo k vydání 41 souborů neformálních připomínek. Na mnohá stanoviska navazovaly prezentace ve Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci Evropského parlamentu nebo v příslušných pracovních skupinách Rady. Návrhy, k nimž byla zveřejněna stanoviska, byly vybrány ze systematického soupisu příslušných témat a priorit pro evropského inspektora ochrany údajů. Stanoviska, formální připomínky a soupis jsou zveřejňovány na internetové stránce evropského inspektora ochrany údajů.

- **Přezkum právního rámce pro ochranu údajů**

Evropský inspektor ochrany údajů vydal stanovisko ke sdělení Komise o komplexním přístupu k ochraně osobních údajů, jakož i neformální připomínky k návrhům právních předpisů. Pečlivě sledoval daný proces, a bylo-li to nezbytné a náležité, poskytoval vstupní informace.

- **Provádění Stockholmského programu**

Evropský inspektor ochrany údajů bedlivě sledoval vývoj politiky související se Stockholmským programem, vydal stanovisko k návrhu směrnice o využívání jmenné evidence cestujících pro účely prosazování práva, stejně jako formální připomínky k zavedení evropského programu sledování financování terorismu (TFTS). Ačkoli nebyly vydány žádné návrhy právních předpisů k tématu inteligentních hranic, evropský inspektor ochrany údajů se touto problematikou zabýval ve svém stanovisku ke sdělení Komise o migraci.

- **Iniciativy v oblasti technologie**

Evropský inspektor ochrany údajů vydal své první stanovisko k výzkumnému projektu financovanému Evropskou

unii; projekt se zabýval zaváděním biometrických prvků se zachováním soukromí. V kontextu digitální agendy zveřejnil evropský inspektor ochrany údajů stanovisko k neutralitě sítě.

- **Ostatní iniciativy**

Evropský inspektor ochrany údajů vydal celou řadu stanovisek a připomínek k jiným iniciativám, které měly vliv na ochranu osobních údajů, např. k informačnímu systému vnitřního trhu a používání bezpečnostních skenerů na letištích.

- **Spolupráce s orgány pro ochranu údajů**

Evropský inspektor ochrany údajů se aktivně podílel na práci pracovní skupiny pro ochranu údajů zřízené podle článku 29, zejména v podskupinách pro klíčová ustanovení a pro hranice, cestování a prosazování práva.

- **Koordinovaný dozor**

Evropský inspektor ochrany údajů poskytoval orgánům pro ochranu údajů zapojeným do koordinovaného dozoru nad systémem Eurodac a celním informačním systémem efektivní služby sekretariátu. V případě Vízevého informačního systému uskutečnily orgány pro ochranu údajů zastoupené v koordináční skupině pro dozor jako součást jednoho z jednání koordinovaného dozoru nad systémem Eurodac první výměnu názorů, v níž se zabývaly důsledky systému a přístupu k doзору.

- **Vnitřní organizace**

Po reorganizaci sekretariátu v roce 2010 úřad rozhodl o zahájení strategického přezkumu všech svých činností v roce 2011 řízeného pracovní skupinou pro strategický přezkum složenou z ředitele a zástupců všech týmů a oborů. První fáze přezkumu vyvrcholila na interním jednání úřadu v říjnu 2011, kde se členové a pracovníci mohli zamyslet nad svými úkoly, hodnotami a cíli.

- **Řízení zdrojů**

Evropský inspektor ochrany údajů provedl ve spolupráci s Parlamentem vyčerpávající zkoumání trhu pro poskytovatele systému řízení případů a vybral dodavatele s nejvhodnějším produktem. Na konci roku 2011 byla podepsána smlouva a začaly práce na vývoji systému přizpůsobeného potřebám úřadu. V průběhu roku 2011 pokračovaly práce na začlenění evropského inspektora ochrany údajů do aplikací informačních technologií v oblasti lidských zdrojů na základě dohod o rozsahu služeb: byla úspěšně zavedena aplikace Syslog Formation, byly zahájeny práce na systému Sysper II a byla nalezena shoda ohledně zavedení systému MIPS v roce 2012.

Několik hlavních údajů o činnosti evropského inspektora ochrany údajů v roce 2011

→ **71 přijatých stanovisek k předběžné kontrole, 6 stanovisek k jiným než předběžným kontrolám**

→ **107 přijatých stížností, 26 oprávněných**

Hlavní druhy uváděných porušení: porušení důvěrnosti údajů, nadměrné shromažďování údajů nebo nezákonné používání údajů správcem údajů

→ **34 konzultací o správních opatřeních.** Bylo poskytnuto poradenství o celé řadě právních aspektů týkajících se zpracování osobních údajů v orgánech a institucích EU.

→ **4 provedené kontroly na místě**

→ **2 zveřejněné pokyny** k postupům proti obtěžování a k hodnocení pracovníků

→ **24 vydaných právních stanovisek,** mimo jiné k iniciativám týkajícím se prostoru svobody, bezpečnosti a práva, technologického rozvoje, mezinárodní spolupráce, předávání údajů nebo vnitřního trhu

→ **12 vydaných souborů formálních připomínek** mimo jiné k právům duševního vlastnictví, ochrany civilního letectví, politice EU v oblasti trestního práva, systému sledování financování terorismu, energetické účinnosti nebo k programu Práva a občanství.

→ **41 souborů neformálních připomínek**

→ **14 přijatých nových kolegů**

DOZOR A VYNUCOVÁNÍ

Jednou z hlavních úloh evropského inspektora ochrany údajů je provádět nezávislý dozor nad zpracováním údajů uskutečňovaným evropskými orgány či institucemi. Právní rámec je tvořen nařízením (ES) č. 45/2001 o ochraně údajů, které stanoví řadu povinností pro ty, kdo údaje zpracovávají, ale rovněž řadu práv pro ty, jejichž osobní údaje jsou zpracovávány.

K úkolům v rámci dozoru patří úkoly počínaje poradenstvím a podporou pro inspektory ochrany údajů prostřednictvím předběžné kontroly rizikových zpracování údajů a konče prováděním šetření, včetně kontrol na místě a vyřizování stížností. Další poradenské činnosti pro správu EU mohou mít i podobu konzultací ohledně správních opatření nebo zveřejňování tematických pokynů.

Inspektoři ochrany údajů

Všechny orgány a instituce EU musí mít alespoň jednoho **inspektora ochrany údajů**. V roce 2011 jich bylo celkem 54. Důležitým předpokladem pro účinný dozor je pravidelná spolupráce s nimi a jejich sítí. Evropský inspektor ochrany údajů spolupracoval úzce s „kvartetem inspektorů ochrany údajů“ tvořeným čtyřmi inspektory ochrany údajů (Rady, Evropského parlamentu, Evropské komise a Evropského úřadu pro bezpečnost potravin), kteří koordinují síť inspektorů ochrany údajů. Jednání sítě inspektorů ochrany údajů, jichž se evropský inspektor ochrany údajů účastní, jsou příležitostí k poskytnutí aktuálních informací o práci evropského inspektora ochrany údajů, přehledu o vývoji v oblasti ochrany údajů v EU a k projednání záležitostí společného zájmu.

Předběžné kontroly

Nařízením (ES) č. 45/2001 stanovuje, že veškerá zpracování osobních údajů, která by mohla představovat zvláštní rizika pro práva a svobody subjektů údajů, podléhají předběžné

kontrole ze strany evropského inspektora ochrany údajů. Evropský inspektor ochrany údajů poté rozhodne, zda zpracování probíhá v souladu s nařízením či nikoli.

I nadále byly důležitým aspektem dozoru **předběžné kontroly** rizikových zpracování údajů. V roce 2011 evropský inspektor ochrany údajů obdržel 164 oznámení o předběžné kontrole a přijal 71 stanovisek k předběžným kontrolám ve věci standardních správních postupů, jako je hodnocení pracovníků, správní šetření, disciplinární řízení a postupy proti obtěžování, ale i ve věci klíčových činností, jako je systém ochrany spotřebitele, systém řízení kvality a kontroly kvality ex-post v úřadu OHIM a systém elektronické výměny informací o sociálním zabezpečení v Evropské komisi. Tato stanoviska jsou zveřejněna na internetové stránce evropského inspektora ochrany údajů a jejich uplatňování je systematicky sledováno.

Sledování dodržování předpisů

Uplatňování nařízení orgány a institucemi je systematicky sledováno též při pravidelných inventurách výkonnostních ukazatelů, zahrnujících všechny orgány a instituce EU. Evropský inspektor ochrany údajů zahájil svou třetí inventuru, při níž sledoval, jak jsou dodržovány předpisy o ochraně údajů (průzkum z roku 2011), přičemž výsledkem byla zpráva, která zdůraznila pokrok, jakého orgány a instituce dosáhly při uplatňování nařízení, a také upozornila na nedostatky. Kromě této všeobecné činnosti bylo v případech, kdy na základě dozoru měl evropský inspektor ochrany údajů důvod být znepokojen mírou plnění předpisů v konkrétních orgánech či institucích, prováděno cílené sledování. Tato sledování měla formu korespondence s daným orgánem či institucí nebo jednodenní návštěvy, a to konkrétně v Evropské agentuře pro železnice, Odrúdovém úřadu Společenství, Evropské nadaci pro zlepšení životních a pracovních podmínek a v Agentuře pro evropský globální navigační družicový systém.

Evropský inspektor ochrany údajů provedl také kontrolu na místě ve středisku CEDEFOP, v úřadu OLAF a v Evropské

centrální bance s cílem ověřit dodržování předpisů v konkrétních oblastech.

Stížnosti

Jednou z hlavních povinností evropského inspektora ochrany údajů, stanovenou nařízením o ochraně údajů, je vyslechnout a prošetřit stížnosti, jakož i provádět šetření buď z vlastního podnětu, nebo na základě stížnosti.

V roce 2011 vzrostl počet **stížností**, které evropský inspektor ochrany údajů obdržel, na 107, a z toho 26 stížností bylo shledáno oprávněnými. Mnohé neoprávněné stížnosti se týkaly problémů na vnitrostátní úrovni, jimiž evropský inspektor ochrany údajů není oprávněn se zabývat. V 15 případech vyřešených v roce 2011 evropský inspektor ochrany údajů zjistil, že buď nedošlo k porušení pravidel ochrany údajů, nebo správce údajů přijal nezbytná opatření v zájmu jejich dodržování. Na druhou stranu bylo ve dvou případech zjištěno nedodržování pravidel ochrany údajů a byla vydána doporučení pro správce.

Poradenství o správních opatřeních

Další činnost spočívala i v reakci na **poradenství o správních opatřeních** ze strany orgánů a institucí EU v oblasti zpracování osobních údajů. Byla vznesena řada otázek, včetně zveřejňování fotografií zaměstnanců na intranetu, správy při provozování kamerového systému v prostorách jiného orgánu a zpracování e-mailů zaměstnanců.

Horizontální pokyny

Evropský inspektor ochrany údajů přijal také **pokyny** k postupům proti obtěžování a k hodnocení pracovníků a sledoval pokrok orgánů a institucí v souladu s pokyny ohledně sledování pomocí videokamer.

POLITIKA A KONZULTACE

Evropský inspektor ochrany údajů poskytuje orgánům a institucím Evropské unie poradenství ohledně otázek ochrany údajů v řadě oblastí politik. Tato poradní úloha souvisí s návrhy nových právních předpisů a s dalšími iniciativami, které mohou mít vliv na ochranu osobních údajů v Evropské unii. Konzultace má většinou podobu formálního stanoviska, ale evropský inspektor ochrany údajů může poskytovat pokyny i ve formě připomínek či politických dokumentů. V rámci této činnosti je sledován též technologický vývoj, který má vliv na ochranu údajů.

Hlavní trendy

Rok 2011 byl z hlediska konzultací rušným rokem. Výsledkem byl rekordní počet **24 stanovisek, 12 formálních připomínek a 41 neformálních připomínek**. Evropský inspektor ochrany údajů pokračoval v uplatňování proaktivního přístupu ke konzultacím na základě pravidelně aktualizovaného soupisu návrhů právních předpisů předkládaných ke konzultaci, jakož i dostupnosti pro vydávání neformálních připomínek v přípravných fázích návrhů právních předpisů. Díky této dostupnosti pro vydávání neformálních připomínek útvary Komise v roce 2011 v porovnání s rokem 2010 počet neformálních konzultací téměř zdvojnásobily.

Zvláštní zmínku si zasluhuje práce Komise na modernizovaném právním rámci pro ochranu údajů v Evropě. Evropský inspektor ochrany údajů bedlivě sledoval proces přezkumu právních předpisů a na různých úrovních poskytl svůj příspěvek, včetně lednového stanoviska ke sdělení Komise o komplexním přístupu k ochraně údajů v Evropě, a prosincových neformálních připomínek k návrhům právních předpisů.

Zdá se, že v oblastech dotýkajících se problematiky ochrany údajů existuje všeobecná diverzifikace: vedle tradičních priorit, jako je prostor svobody, bezpečnosti a práva a mezinárodní předávání údajů, vznikají nové oblasti, jak je vidět na velkém počtu přijatých stanovisek týkajících se vnitřního

trhu. Následující hlavní body obsahují výběr stanovisek přijatých v příslušných oblastech.

Stanoviska evropského inspektora ochrany údajů a klíčové otázky

V **prostoru svobody, bezpečnosti a práva** evropský inspektor ochrany údajů vydal několik velmi důležitých stanovisek k takovým otázkám, jako je hodnotící zpráva o směrnici 2006/24/ES o uchovávání údajů a návrh zpracovávání údajů evropské jmenné evidence cestujících. Jmenná evidence cestujících byla předmětem též dvou stanovisek zabývajících se dohodami o předávání takových údajů Austrálii, respektive Spojeným státům americkým. Evropský inspektor ochrany údajů vyjádřil své připomínky též ke sdělení Komise o systému sledování financování terorismu (TFTS), v nichž zpochybnil jeho nezbytnost.

Pokud jde o **informační technologie a digitální agendu**, evropský inspektor ochrany údajů zveřejnil inovativní stanovisko k neutralitě sítě, v němž zdůraznil dopad některých postupů v oblasti sledování ze strany poskytovatelů internetových služeb. Vydal rovněž své zcela první stanovisko k výzkumnému projektu financovanému Evropskou unií, který se zabýval způsoby zachování soukromí při zavádění biometrických prvků.

V oblasti **vnitřního trhu** evropský inspektor ochrany údajů vydal mimo jiné stanovisko k informačnímu systému vnitřního trhu, v němž vyzval, aby byly vysvětleny nové funkce, které budou v budoucnosti přidány. Další stanoviska stojící za povšimnutí byla vydána k integritě a transparentnosti trhu s energií, stejně jako k OTC derivátům, ústředním protistranám a registrům obchodních údajů. V těchto případech měly návrhy udělit regulačním orgánům dalekosáhlé vyšetřovací pravomoci, které nebyly jasně vymezeny, a proto evropský inspektor ochrany údajů vyzval k větší jasnosti.

Bylo vydáno několik stanovisek k **vynucování práva v přeshraničních souvislostech**. Evropský inspektor ochrany údajů poskytl například pokyny k návrhům

směrnice o vymáhání práv duševního vlastnictví a vyzval přitom ke stanovení jasného období uchovávání údajů, jakož i k vyjasnění právního základu související databáze. S ohledem na návrh evropského příkazu k obstavení účtů zdůraznil nutnost omezit zpracovávané osobní údaje na nezbytné minimum.

V záležitostech veřejného zdraví a ochrany spotřebitele evropský inspektor ochrany údajů vydal stanovisko k systému pro spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele (CPCS), v němž naléhavě žádal zákonodárce, aby znovu zvážil dobu uchovávání údajů a prozkoumal způsoby zajištění soukromí již od návrhu.

Evropský inspektor ochrany údajů zasáhl i v jiných oblastech, například v oblasti nařízení o reformě úřadu OLAF, finančního nařízení EU a používání digitálních tachografů pro profesionální řidiče.

Soudní věci

V roce 2011 evropský inspektor ochrany údajů zasáhl v pěti případech u Tribunálu a Soudu pro veřejnou službu.

Jedna z věcí se zabývala údajně nezákonným předáváním lékařských údajů mezi zdravotnickými službami Parlamentu a Komise. Soud pro veřejnou službu, který dal tento podnět poprvé, vyzval evropského inspektora ochrany údajů k intervenci. Ve svém rozsudku se Soud pro veřejnou službu řídil odůvodněním evropského inspektora ochrany údajů a přiznal žadateli finanční kompenzaci.

Tři další věci se zabývaly přístupem k dokumentům orgánů EU a lze je považovat za opatření vycházející z rozhodnutí ve věci *Bavarian Lager*. Ve všech třech případech se evropský inspektor ochrany údajů vyslovil pro větší transparentnost. Tímto odůvodněním se Tribunál řídil v jednom případě; v dalším potvrdil rozhodnutí Parlamentu přístup neposkytnout; třetí případ nebyl v době práce na tomto dokumentu ještě vyřešen.

Mimoto evropský inspektor ochrany údajů zasáhl v řízení o nesplnění povinnosti vedeném proti Rakousku ve věci nezávislosti inspektorů ochrany údajů. V rámci své intervence evropský inspektor ochrany údajů argumentoval tím, že struktura organizace úřadu rakouského inspektora ochrany údajů, jak stanovuje vnitrostátní právo, nespĺňuje standard nezávislosti požadovaný směrnicí 95/46/ES. V době práce na tomto dokumentu nebyl ještě vyřešen ani tento případ.

SPOLUPRÁCE

Evropský inspektor ochrany údajů spolupracuje s jinými orgány pro ochranu údajů s cílem podporovat konzistentní ochranu údajů v celé Evropě. Tato úloha v oblasti spolupráce se týká rovněž spolupráce s orgány dozoru zřízenými v rámci bývalého „třetího pilíře“ EU a v souvislosti s rozsáhlými systémy informačních technologií.

Hlavní platformou pro spolupráci mezi orgány pro ochranu údajů v Evropě je **pracovní skupina pro ochranu údajů zřízená podle článku 29**. Evropský inspektor ochrany údajů se účastní činností pracovní skupiny, která hraje důležitou úlohu při jednotném uplatňování směrnice o ochraně údajů.

Evropský inspektor ochrany údajů a pracovní skupina zřízená podle článku 29 velmi dobře spolupracovali na celé řadě témat, zejména v souvislosti s podskupinami pro klíčová ustanovení a pro hranice, cestování a prosazování práva. V prvním uvedeném tématu byl evropský inspektor ochrany údajů *zpravodajem* pro stanovisko k pojmu „souhlas“.

Vedle pracovní skupiny zřízené podle článku 29 evropský inspektor ochrany údajů pokračoval v úzké spolupráci s orgány zřízenými za účelem výkonu **společného dozoru nad rozsáhlými systémy informačních technologií EU**.

Důležitým prvkem těchto činností v rámci spolupráce je systém **Eurodac**. Koordinační skupina pro dozor nad systémem Eurodac – složená z vnitrostátních orgánů pro ochranu údajů a evropského inspektora ochrany údajů – se sešla v červnu a říjnu 2011 v Bruselu. Skupina vykonala koordinovanou kontrolu problematiky předčasného vymazání údajů, dále vypracovala společný rámec pro plánovaný úplný bezpečnostní audit a naplánovala jinou koordinovanou kontrolu, jejíž výsledky budou oznámeny v roce 2012. Skupina navíc neformálně projednala otázku koordinovaného dozoru nad Vízovým informačním systémem (VIS), který začal fungovat v říjnu 2011.

Podobné ujednání upravuje dozor nad **celním informačním systémem (CIS)**, v souvislosti s nímž evropský inspektor ochrany údajů svolal v roce 2011 dvě jednání koordinační skupiny pro dozor nad CIS. Jednání se zúčastnili zástupci vnitrostátních orgánů pro ochranu údajů, jakož i zástupci společného celního kontrolního orgánu a sekretariátu pro ochranu údajů. Na červnovém jednání skupina přijala akční plán nastiňující její plánované činnosti pro roky 2011 a 2012, zatímco na prosincovém zasedání se dohodla na svých prvních dvou koordinovaných kontrolách. Výsledky těchto kontrol budou předloženy v průběhu roku 2012.

Pozornost byla nadále věnována spolupráci na **mezinárodních fórech**, zejména na evropských a mezinárodních konferencích inspektorů ochrany údajů a soukromí. V roce 2011 se evropská konference konala v Bruselu a hostili ji pracovní skupina zřízená podle článku 29 a evropský inspektor ochrany údajů. V Mexico City inspektoři ochrany údajů a soukromí z celého světa přijali prohlášení vybízející k účinné spolupráci ve světě „velkých údajů“.

HLAVNÍ CÍLE PRO ROK 2012

Pro rok 2012 byly vybrány tyto cíle. Dosažené výsledky budou oznámeny v roce 2013.

Dozor a vynuocování

V souladu s politikou pro plnění a vynuocování pravidel přijatou v prosinci 2010 evropský inspektor ochrany údajů stanovil tyto cíle v oblasti dozoru a vynuocování.

- **Zvyšování informovanosti**

Evropský inspektor ochrany údajů bude investovat čas a zdroje do poskytování pokynů orgánům a agenturám EU. Pokyny jsou zapotřebí jako pomůcka pro dosažení posunu směrem k větší individuální odpovědnosti orgánů a agentur. Tyto pokyny budou mít formu tematických dokumentů o standardních správních postupech a horizontálních tématech, např. e-monitoringu, předávání údajů a právech subjektů údajů. Školení a semináře se budou pořádat i pro inspektory ochrany údajů / správce údajů na žádost konkrétního orgánu či agentury nebo z podnětu evropského inspektora ochrany údajů, bude-li zjištěno, že jsou potřebné. Internetová stránka evropského inspektora ochrany údajů bude upravována tak, aby inspektorům ochrany údajů poskytovala užitečné informace. Bude také zpřístupněn veřejný rejstřík oznámení o předběžných kontrolách podle společné tematické taxonomie.

- **Předběžné kontroly**

Evropský inspektor ochrany údajů i nadále dostává oznámení *ex-post*, která se týkají buď standardních správních postupů, nebo již probíhajících zpracování. V roce 2012 budou podniknuty kroky k definování vhodných postupů zpracování takových oznámení a k zajištění toho, aby oznámení pro kontrolu *ex-post* byla povolena pouze ve výjimečných a odůvodněných případech. Následné sledování doporučení formulovaných ve stanoviscích k předběžným kontrolám je zásadním prvkem strategie evropského inspektora ochrany údajů v oblasti vynuocování předpisů. Evropský inspektor ochrany údajů bude nadále klást velký důraz na provádění doporučení uvedených ve stanoviscích k předběžným kontrolám a bude zajišťovat vhodná následná opatření.

- **Obecná inventura**

V roce 2011 evropský inspektor ochrany údajů zahájil obecnou inventuru, při níž poskytl ukazatele plnění určitých povinností ze strany orgánů a institucí (např. jmenování inspektora ochrany údajů, přijetí prováděcích předpisů, úroveň oznámení podle článku 25, úroveň oznámení podle

článku 27). Zpráva, kterou evropský inspektor ochrany údajů vydal, zdůraznila pokrok dosažený při uplatňování nařízení, ale upozornila i na nedostatky. Průzkum z roku 2011 bude doplněn v roce 2012 specifickou činností ohledně statusu inspektorů ochrany údajů: tato činnost má rovněž poskytnout podporu funkci inspektorů ochrany údajů v souladu se zásadou individuální odpovědnosti. Mimoto evropský inspektor ochrany údajů zahájí v roce 2012 průzkum speciálně pro Komisi, jehož cílem bude shromáždit informace přímo od různých generálních ředitelství Komise.

- **Návštěvy**

Na základě ukazatelů z průzkumu v roce 2011 evropský inspektor ochrany údajů vybral orgány a agentury pro účely návštěvy (šest plánovaných návštěv). Impulzem pro uskutečnění těchto návštěv je buď zjevně chybějící angažovanost nebo komunikace ze strany vedení, nebo skutečnost, že orgán nebo agentura se pohybují pod referenční hodnotou stanovenou pro příslušnou skupinu subjektů.

- **Kontroly**

Kontroly jsou velmi důležitým nástrojem, s jehož pomocí může evropský inspektor ochrany údajů sledovat a zajišťovat uplatňování nařízení: nárůst počtu kontrol je zásadní nejen jako nástroj pro vynuocování předpisů, ale i jako nástroj pro zvýšení informovanosti o problematice ochrany údajů a o evropském inspektorovi ochrany údajů. V roce 2012 kontroly vzrostou z důvodu zavedení méně obsáhlých, cílenějších kontrol navíc ke kontrolám v plném rozsahu. Některé orgány nebo instituce zpracovávají osobní údaje v rámci své hlavní činnosti, a ochrana údajů je proto klíčovým prvkem. Tyto subjekty budou identifikovány a budou předmětem cíleného sledování (na základě dokumentů) nebo kontrol. V roce 2012 jsou plánovány i všeobecné kontroly pro rozsáhlé systémy informačních technologií. Ty jsou vybírány na základě právních závazků. V oblastech, kde evropský inspektor ochrany údajů poskytl pokyny a chtěl by zkontrolovat skutečný stav (např. kamerový systém), budou zahájeny tematické kontroly.

Politika a konzultace

Hlavní cíle evropského inspektora ochrany údajů pro jeho poradní úlohu jsou stanoveny v soupisu a průvodním memorandu, které jsou zveřejněny na internetové stránce. Evropský inspektor ochrany údajů čelí výzvě spočívající v plnění jeho stále narůstající úlohy v legislativním procesu, zaručení vysoce kvalitních a velmi ceněných příspěvků k němu, dodávaných omezenými zdroji. S ohledem na to

evropský inspektor ochrany údajů určil otázky strategického významu, které budou základem jeho konzultační práce v roce 2012, přičemž nezapomíná na důležitost jiných legislativních procesů, které se dotýkají ochrany údajů.

- **Směrem k novému právnímu rámci pro ochranu údajů**

Evropský inspektor ochrany údajů bude upřednostňovat práci na novém právním rámci pro ochranu údajů v EU. Vydá stanovisko k návrhům právních předpisů pro rámec, a bude-li to nutné a vhodné, přispěje k debatám v dalších krocích legislativního procesu.

- **Technologický vývoj a digitální agenda, práva duševního vlastnictví a internet**

Další oblastí, na kterou se evropský inspektor ochrany údajů v roce 2012 zaměří, bude technologický vývoj, zejména vývoj spojený s internetem, a související politické reakce. K tématům náleží plány celoevropského rámce pro elektronickou identifikaci, ověřování a podpis, problematika sledování na internetu (např. vymáhání práv duševního vlastnictví, postupy odstranění) či služby tzv. cloud computingu a elektronického zdravotnictví. Evropský inspektor ochrany údajů posílí rovněž své technologické odborné zkušenosti a zapojí se do výzkumu technologií posilujících soukromí.

- **Další rozvoj prostoru svobody, bezpečnosti a práva**

Prostor svobody, bezpečnosti a práva zůstane jednou z klíčových oblastí politiky, jíž se evropský inspektor ochrany údajů bude zabývat. K příslušným návrhům, které budou předloženy, patří systém EU-TFTS a inteligentní hranice. Evropský inspektor ochrany údajů bude navíc pokračovat ve sledování přezkumu směrnice o uchovávání údajů. Bude také pečlivě sledovat jednání se třetími zeměmi o dohodách o ochraně údajů.

- **Reforma finančního sektoru**

Evropský inspektor ochrany údajů bude nadále sledovat a podrobně zkoumat nové návrhy regulace finančních trhů a subjektů a dozoru nad nimi, pokud budou mít dopad na právo na soukromí a ochranu údajů.

- **Ostatní iniciativy**

Evropský inspektor ochrany údajů bude rovněž sledovat návrhy v jiných oblastech politiky, které mají významný vliv na ochranu údajů. Bude i nadále k dispozici pro účely formálních a neformálních konzultací ve věci návrhů, které mají vliv na právo na soukromí a ochranu údajů.

Spolupráce

Evropský inspektor ochrany údajů bude pokračovat v plnění svých povinností v oblasti koordinovaného dozoru. Kromě toho bude oslovovat vnitrostátní orgány pro ochranu údajů i mezinárodní organizace.

- **Koordinovaný dozor**

Evropský inspektor ochrany údajů bude hrát svou úlohu při koordinovaném dozoru nad systémem Eurodac, nad celním informačním systémem a nad Vízovým informačním systémem (VIS). Koordinovaný dozor nad VIS, který začal fungovat v říjnu 2011, je stále ještě v počátcích. Po neformálních diskusích v rámci jednání o koordinovaném dozoru nad systémem Eurodac je cílem pro rok 2012 postupné zavedení dozoru v této oblasti. Po spuštění systému SIS II bude koordinovanému dozoru podroben i tento systém; do provozu

by měl být uveden v roce 2013 a přípravy budou bedlivě sledovány. Evropský inspektor ochrany údajů bude rovněž provádět inspekce ústředních jednotek těchto systémů, bude-li to nezbytné nebo bude-li to vyžadováno právními předpisy.

- **Spolupráce s orgány pro ochranu údajů**

Stejně jako dříve bude evropský inspektor ochrany údajů aktivně přispívat k činnostem a úspěchům pracovní skupiny pro ochranu údajů zřízené podle článku 29 a bude přitom zajišťovat důslednost a synergie mezi pracovní skupinou a svými postoji v souladu s příslušnými prioritami a bude zachovávat konstruktivní vztah s vnitrostátními orgány pro ochranu údajů. Jako *zpravodaj* u některých specifických spisů bude řídit a připravovat přijetí stanovisek pracovní skupiny zřízené podle článku 29.

- **Ochrana údajů v mezinárodních organizacích**

Na mezinárodní organizace se obvykle nevztahují právní předpisy o ochraně údajů jejich hostitelských zemí; ne všechny z nich však mají náležitá pravidla pro ochranu údajů. Evropský inspektor ochrany údajů osloví mezinárodní organizace tím, že uspořádá seminář zaměřený na zvyšování informovanosti a šíření správné praxe.

Ostatní oblasti

- **Informace a komunikace**

Budou dále rozvíjeny a zlepšovány činnosti v oblasti informací, komunikace a tisku, přičemž zvláštní pozornost bude věnována zvyšování informovanosti, publikacím a on-line informacím. Po konzultaci se svými hlavními zúčastněnými subjekty evropský inspektor ochrany údajů zahájí rovněž přezkum své informační a komunikační strategie. S cílem zvýšit uživatelskou přívětivost internetové stránky evropského inspektora ochrany údajů a usnadnit vyhledávání a procházení dostupných informací je plánována reorganizace některých důležitých částí této internetové stránky.

- **Vnitřní organizace**

Strategický přezkum evropského inspektora ochrany údajů bude pokračovat i v roce 2012 a v jeho rámci budou probíhat externí konzultace zúčastněných subjektů pomocí on-line průzkumů, pohovorů, tematických skupin a seminářů. Okamžité výsledky přezkumu zahájeného v roce 2011 vedly k rozhodnutím vyvinout v roce 2012 strategičtější přístup k dozoru a konzultacím a vytvořit nové odvětví politiky informačních technologií. Jakmile bude přezkum uzavřen a bude provedena analýza výsledků, evropský inspektor ochrany údajů dokončí svou střednědobou strategii a vypracuje nástroje pro posuzování výkonu (KPI), které jsou nezbytné k hodnocení klíčových prvků této strategie.

- **Řízení zdrojů**

V roce 2012 budou pokračovat práce na vývoji individuálně přizpůsobeného systému řízení případů v úřadu evropského inspektora ochrany údajů. Dále bude probíhat i vývoj aplikací informačních technologií v oblasti lidských zdrojů na základě dohod o rozsahu služeb. To platí zejména pro zavedení systému Sysper II, které bude dokončeno v roce 2012, a zavedením systému MIPS.

Evropský Inspektor ochrany údajů

Výroční zpráva za rok 2011 — Shrnutí

Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie

2012 — 12 s. — 21 x 29,7 cm

ISBN 978-92-95076-37-2

doi:10.2804/38427

JAK ZÍSKAT PUBLIKACE EU

Bezplatné publikace:

- prostřednictvím stránek EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);
- v zastoupeních a delegacích Evropské unie.
Jejich kontaktní údaje naleznete na adrese <http://ec.europa.eu>
nebo si je můžete vyžádat faxem na čísle +352 2929-42758.

Placené publikace:

- prostřednictvím stránek EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

Předplatné (např. roční řady *Úředního věstníku Evropské unie*, sbírky rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie):

- u některého z prodejců Úřadu pro publikace Evropské unie (http://publications.europa.eu/others/agents/index_cs.htm).

EVROPSKÝ INSPEKTOR
OCHRANÝ ÚDAJŮ

*EIOÚ – Evropský strážce
ochrany osobních údajů*

www.edps.europa.eu

■ Úřad pro publikace

ISBN 978-92-95076-37-2

9 789295 076372